

Sygnatura akt VI Ka 927/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **16 grudnia 2014** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Bożena Żywiół

Sędziowie SSO Kazimierz Cieślukowski

SSO Marcin Schoenborn (spr.)

Protokolant Natalia Skalik-Paś

przy udziale Janusza Smagi

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2014 r.

sprawy **M. M. (1) (M.), syna B. i R.**

ur. (...) w W.

oskarżonego z art. 178a§1 i 4 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 20 sierpnia 2014 r. sygnatura akt IX K 422/14

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk, art. 624 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że na mocy art. 42 § 2 kk orzeka wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 6 (sześciu) lat;
2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zwalnia oskarżonego od ponoszenia wydatków postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa.

sygn. akt VI Ka 927/14

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 20 sierpnia 2014 r. sygn. akt IX K 422/14 uznał oskarżonego M. M. (1) za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 178a § 1 i 4 kk polegającego na tym, że w 27 lutego 2014 r. około godz. 10:50 w miejscowości C. na ul. (...) będąc w stanie nietrzeźwości 1,54 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu prowadził motorowej marki T. o nr rej. (...) w ruchu lądowym, będąc wcześniej prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 8 kwietnia 2013 r. sygn. IX K 289/13 za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, przy czym czynu tego dopuścił się w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo i za to na mocy art. 178a § 4 kk wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności. Nadto na zasadzie art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca

1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych, którymi obciążył Skarb Państwa.

Apelację od tego wyroku wniósł Prokurator, który zaskarżył go na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej orzeczenia o karze. Zarzucając obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 42 § 2 kk polegającą na odstąpieniu przez Sąd od orzeczenia środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w sytuacji, gdy za przestępstwo popełnione przez sprawcę w stanie nietrzeźwości Sąd miał obowiązek orzec środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego owego środka karnego na okres 6 lat na podstawie art. 42 § 2 kk.

Sąd Okręgowy w Gliwicach zważył, co następuje.

Apelacja Prokuratora zasadnie wytykała Sądowi Rejonowemu pominięcie w zaskarżonym wyroku obligatoryjnego orzeczenia o środku karnym opartego o art. 42 § 2 kk, gdy ten najzupełniej prawidłowo przypisał oskarżonemu popełnienie w stanie nietrzeźwości przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji realizującego znamiona określone w art. 178a § 1 i 4 kk, a polegającego na kierowaniu w takim stanie pojazdem mechanicznym w ruchu lądowym w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo i gdy był wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości.

Stosownie do art. 42 § 2 kk Sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji jako osoba uczestnicząca w ruchu był m.in. w stanie nietrzeźwości.

Orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów na tejże podstawie jest więc obligatoryjne, o czym musi przekonywać zwrot „Sąd orzeka”.

Kiedy zatem oskarżony jako osoba uczestnicząca w ruchu został uznany winnym popełnienia przestępstwa z art. 178a § 1 i 4 kk, rację ma skarżący twierdząc, że Sąd Rejonowy obowiązany był orzec na podstawie art. 42 § 2 kk środek karny zakazu prowadzenia pojazdów. Warto przy tym zauważyć, że Sąd Rejonowy dostrzegł tego rodzaju swój błąd.

Myli się jednak oskarżyciel publiczny uważając, iż obligatoryjnie należało orzec zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Ze wskazanego przepisu w jego brzmieniu obowiązującym od 25 lutego 2011 r. jasno przecież wynika, że tego rodzaju środek karny ma się odnosić się albo do wszelkich pojazdów, a więc nie tylko pojazdów mechanicznych, albo też do pojazdów określonego rodzaju, np. pojazdów mechanicznych choćby wszelkiego rodzaju. To w stanie prawnym poprzednim, który nie mógł mieć jednak zastosowania już tylko ze względu na czas popełnienia przez oskarżonego przypisanego mu w niniejszym postępowaniu przestępstwa (po 25 lutego 2011 r.), obligatoryjnie w oparciu o art. 42 § 2 kk należało orzec zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych albo pojazdów mechanicznych określonego rodzaju (por. wyrok SN z 5 marca 2009 r., II KK 269/08, OSNwSK 2009/1/630).

Nie sposób jednak nie zgodzić się z Prokuratorem w tym, iż względem M. M. (3) należało w oparciu o art. 42 § 2 kk orzec środek karny zakazu prowadzenia pojazdów z ograniczeniem go do wszelkich pojazdów mechanicznych, skoro pojazd tego rodzaju prowadził w chwili inkryminowanego zdarzenia (por. wyrok SN z 14 stycznia 2009 r., V KK 2009/1/167; wyrok SN z 7 stycznia 2008 r., II K 225/07, OSNwSK 2008/1/6).

Biorąc natomiast pod uwagę sposób i okoliczności popełnienia przez oskarżonego przypisanego mu występku, w szczególności naprawdę wysoki poziom stanu nietrzeźwości będący konsekwencją spożycia przez niego sporej dawki alkoholu w postaci piwa bezpośrednio przez kierowaniem należącym do niego motorowerem i to już w godzinach przedpołudniowych, co skutkowało, iż wyjątkowo niebezpiecznie prowadził owy pojazd po drodze publicznej (po całej szerokości jezdni), a nadto obowiązywanie go już 3 letniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonego za wcześniej popełniony czyn z art. 178a § 1 kk, który biegł od dnia 28 kwietnia 2013 r. nie powstrzymując go jednak skutecznie przed ponownym dopuszczeniem się przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji w

stanie nietrzeźwości, za w pełni adekwatny uznać trzeba postulowany przez skarżącego aż 6 letni okres obowiązywania zakazu. Zakaz ten zgodnie z treścią art. 43 § 1 kk wymierza się w latach od roku do 10 lat. Oskarżony swoim dotychczasowym lekceważącym stosunkiem do obowiązującego porządku prawnego dowiódł jednak konieczności wyeliminowania go z kręgu kierujących pojazdami mechanicznymi na zdecydowanie dłuższy okres względem tego, jaki określony został poprzednio. Czteroletni zakaz, który jako właściwy postrzegaliby Sąd Rejonowy, niewiele surowszy od orzeczonego przed niespełna dwoma laty za czyn popełniony także w stanie znacznej nietrzeźwości (określonym na podobnym poziomie co obecnie, a nawet trochę wyższym, bowiem 1,71 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu), nie mógłby bowiem uchodzić za wystarczająco skuteczne narzędzie mające uzmysłwić oskarżonemu naganność i brak akceptacji jego dotychczasowego postępowania, a w konsekwencji i ochronić innych uczestników ruchu przed potencjalnymi zagrożeniami wynikającymi z nieprzestrzegania przez niego jako kierującego nakazu zachowania trzeźwości w ruchu drogowym. Oskarżony najwyczerpięniej nie wyciągnął żadnych wniosków z poprzedniego skazania i dalej wręcz w stanie upojenia alkoholem, który nie pozwalał mu w istocie panować na torem ruchu prowadzonego pojazdu mechanicznego, decydował się na kierowanie nim, świadom przy tym tego, że nie jest do tego w najmniejszym stopniu predestynowany, tak ze względu na stan psychofizyczny, jak i też z powodu obowiązującego go sądowego zakazu prowadzenia tego rodzaju pojazdów. Tymczasem nie można mieć najmniejszego zaufania do osoby, która po raz kolejny i to z takim nasileniem, jak to wynikające z poziomu nietrzeźwości oskarżonego, lekceważy powszechnie znany zakaz musząc zdawać sobie sprawę z możliwych skutków takiego zachowania. Należało również stanąć na stanowisku, że przy tego rodzaju czynach, jaki przypisano oskarżonemu, środkiem reakcji karnej, który obok kary powinien oddziaływać tak na sprawcę, jak i wszystkich tych, którzy gotowi byłiby iść w jego ślady, powinien być odpowiednio surowy zakaz prowadzenia pojazdów.

Z tych też względów Sąd Okręgowy skorygował zaskarżony wyrok orzekając wobec M. M. (3) na mocy art. 42 § 2 kk zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 6 lat.

Ponieważ oskarżony nie posiada uprawnień do kierowania pojazdami stwierdzonych stosownym dokumentem, nie zaistniała potrzeba nakazania mu jego zwrotu po myśli art. 43 § 3 kk.

Nie znajdując natomiast podstaw do dalszej ingerencji w treść zaskarżonego wyroku, kiedy również rodzaj, charakter i wymiar orzeczonej wobec oskarżonego kary ze względu na granice środka odwoławczego nie mogły budzić wątpliwości (orzeczona została bowiem niekwestionowana przez oskarżyciela publicznego kara pozbawienia wolności w dolnej granicy ustawowego zagrożenia, a brak było rzeczywiście warunków do orzeczenia po myśli art. 58 § 3 kk kary łagodniejszego rodzaju, nadto nie zaistniał szczególnie uzasadniony wypadek, o którym mowa w art. 69 § 4 kk, bez którego nie mogło być w ogóle mowy o warunkowym zawieszeniu wykonania kary), a nie wystąpiły takie uchybienia, które podlegają uwzględnieniu niezależnie od kierunku i granic zaskarżenia orzeczenia, Sąd odwoławczy w pozostałej części utrzymał go w mocy.

Kierując się zaś zasadami słuszności nakazującymi nie obarczać oskarżonego dodatkowymi kosztami sądowymi poniesionymi w postępowaniu odwoławczym w sytuacji, gdy postępowanie to było efektem uchybienia Sądu Rejonowego całkowicie niezależnego od zachowania oskarżonego, Sąd Okręgowy zwolnił go od ponoszenia wydatków postępowania odwoławczego, którymi obciążył Skarb Państwa.